

Förteckning över revisionsberättelser från kommunalförbund

Bilaga till revisionsberättelse Region Norrbotten 2023

- Revisionsberättelse 2023, Kommunalförbundet Svenskt Luftambulans
- Revisionsberättelse 2023, Kommunalförbundet Svensk Ambulansflyg
- Revisionsberättelse 2023, Kommunalförbundet Konstmuseet i Norr
- Revisionsberättelse 2023, Norra sjukvårdsregionförbundet

Revisorernas redogörelse för 2023

Granskning av Kommunalförbundet Svensk Luftambulans verksamhet har skett genom uppföljning och genomgång av protokoll från förbundsledningens sammanträden, genom informationsmöte med representant för förbundet samt genom en grundläggande granskning. Granskningsarbetet har skett mot den fastställda förbundsordningen. En skrivelse har under året tillställts ledningen, med fråga rörande hur förbundsledningens ledamöter och ersättare arbetar för att öka medlemsantalet. Svar har erhållits från ledningen.

Förutom ovanstående har granskning skett av kommunalförbundets årsredovisning.

Vi har under året anlitat sakkunnigt stöd från revisionskontoret i Region Värmland. PwC i Karlstad har på vårt uppdrag granskat årsredovisningen samt genomfört den grundläggande granskningen.

De iakttagelser som gjorts under granskningsarbetet har tillställts förbundets ledning.

Av förbundsmedlemmarna utsedda revisorer

Thomas Nordenstam

Håkan Axelsson

Krister Hammarbergh

Deltagare

KOMMUNALFÖRBUNDET SVENSK LUFTAMBULANS 222000-3061 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-16 12:34:42 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: HÅKAN AXELSSON

Datum

Håkan Axelsson

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-15 14:28:59 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Tomas Teodor Ingemar Nordenstam

Datum

Thomas Nordenstam

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-15 15:24:28 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Hans Krister Hammarberg

Datum

Krister Hammarbergh

Leveranskanal: E-post

Till Fullmäktige i respektive medlemsregion

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbundet Svensk Luftambulans (organisationsnummer 222000-3061 av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse”.

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Kommunalförbundet Svensk Luftambulans delvis bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de finansiella mål som direktionen uppställt. Av de finansiella målen uppnås två mål helt och ett mål är delvis uppfyllt. *Vi uppmärksammar att förbundet inte har en ekonomi i balans 2023 och ser att de finansiella kostnaderna i budgeten väsentligt underskattats, vilket behöver ses över inför kommande budgetarbete.*

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt. Av de sju långsiktiga målen är tre mål helt uppfyllda och fyra mål delvis uppfyllda. Av de tolv kortsiktiga målen är åtta mål helt uppfyllda och fyra mål delvis uppfyllda.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi tillstyrker också att förbundets årsredovisning godkänns.

Av förbundsmedlemmarna utsedda revisorer

Thomas Nordenstam

Håkan Axelsson

Krister Hammarbergh

Bilagor:

1. Revisorernas redogörelse
2. Granskning av årsredovisning 2023
3. Grundläggande granskning 2023
4. Granskning av god ekonomisk hushållning 2023

Deltagare

KOMMUNALFÖRBUNDET SVENSK LUFTAMBULANS 222000-3061 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-15 14:30:20 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Tomas Teodor Ingemar Nordenstam

Datum

Thomas Nordenstam

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-16 12:35:10 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: HÅKAN AXELSSON

Datum

Håkan Axelsson

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-04-15 15:23:45 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: Hans Krister Hammarberg

Datum

Krister Hammarbergh

Leveranskanal: E-post

För kännedom
Kommunstyrelsen i
Kiruna kommun

Regionstyrelsen i
Region Norrbotten

**Förbundsdirektionen i Kommunalförbundet
Konstmuseet i Norr**

**Kommunfullmäktige, Kiruna kommun
Regionfullmäktige, Region Norrbotten**

REVISIONSBERÄTTELSE 2023

Vi, av fullmäktige i Region Norrbotten samt fullmäktige i Kiruna kommun utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Konstmuseet i norr (organisationsnummer 222000-3202) av dess direktion.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder oss revisorer från PwC.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet samt förbundsordningen. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas nedan i ”Revisorernas redogörelse 2023”.

Vi bedömer sammantaget att direktionen **ej** har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi noterar särskilt att förbundsdirektionen **ej** i enlighet med lagens krav fastställt mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, **ej** fastställt någon verksamhetsplan för år 2023 eller fastställt mål som är styrande för förbundets verksamhet.

Vidare bedömer vi att direktionen **ej** har bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer särskilt att förbundet **ej** lever upp till lagens krav på en ekonomi i balans. Därmed har kommunalförbundet nått ett negativt balanskravsresultat som skall regleras senast efter tre år.

Vi bedömer att räkenskaperna **i allt väsentligt** är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll **ej** har varit tillräcklig. Vi har i vår granskning funnit ett flertal allvarliga brister i direktionens interna kontroll, vilka vi ser mycket allvarligt på.

Vi riktar **skarp kritik** mot förbundsdirektionen för brister i styrning och intern kontroll av verksamheten, brister i styrning och intern kontroll av ekonomin, för bristande ekonomisk måluppfyllelse samt för ohörsamhet mot lagens samt förbundsordningens krav på kungörelser och tillkännagivanden. Förbundsdirektionen har under året fattat beslut som vi kan verifiera **ej** anslagits på ett ändamålsenligt sätt och där beslut **ej** heller vunnit laga kraft. Vi bedömer att det på grund av dessa brister förelegat risk för

verksamhetsskada samt väsentlig förtroendeskada för förbundet. De närmare skälen för vårt ställningstagande framgår av revisorernas redogörelse i huvudsak i anslutning till de revisionella slutsatserna från *grundläggande granskning, granskning av god ekonomisk hushållning inklusive balanskrav samt granskning av följsamhet till krav avseende anslagstavlan.*

Vi bedömer att det inte går att uttala om årets resultat är förenligt med målet för god ekonomisk hushållning. Vi noterar särskilt att direktionen ej fastställt mål för god ekonomisk hushållning i enlighet med lagens krav. Vi noterar att direktionen **inte** lämnar någon sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2023.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Konstmuseet i Norrs revisorer, dag som framgår av digitalt signering

Robert Edin

Ann-Kristin Nilsson

=====

Revisorernas redogörelse 2023

Vi inleder vår redogörelse med att klargöra under vilka revisionella omständigheter som nuvarande revisionsgrupp inlett sitt granskningsuppdrag, samt hur denna påverkat vår riskbedömning som legat till grund för 2023 års revisionsplan.

Den revisionsgrupp som granskade förbundet och förbundsdirectionen under föregående mandatperiod valde att ej slutföra sin granskning av god ekonomisk hushållning i samband med delårsrapporten per 2022-08-31. Skälen till detta var i huvudsak följande. Revisionen hade tillsammans med de sakkunniga under granskningens genomförande efterfrågat underlag som styrker de ställningstaganden och bedömningar som den dåvarande directionen gjorde i delårsrapporten per 2022-08-31. Efterfrågade material levererades ej från förbundet inom uppsatta tidsramar. I dialogen mellan revisionen och förbundet framhölls även att ett antal sammanträdesprotokoll från directionens sammanträden för år 2022 ej funnits skriftligen upprättade, samt ej justerade eller anslagna, löpande under året. Därigenom hade det uppstått ett allvarligt demokratiskt underskott inom Konstnuseet i Norr under år 2022. Det fanns utifrån detta ej revisionella bevis för den granskningsperiod som granskning av delårsrapporten 2022 avsåg som grund för de uttalanden och bedömningar som dåvarande directionen sedermera gjort i utkast till delårsrapporten per 2022-08-31.

Granskningen av delårsrapporten per 2022-08-31 kunde ej slutföras inom rimliga tidsramar utifrån ovan, varigenom den avslutades utan slutförande i alla delar under februari 2023. Då hade förbundet fortfarande inte tillsett att revisionen erhållit alla de underlag som efterfrågats inom ramen för granskningen. Bedömningen var att det då, februari 2023, inte fanns rimliga skäl att inom revisionen fortsätta granskningen att bedöma prognos för den goda ekonomiska hushållningen i samband med delårsrapporten, då helåret 2022 var avslutat utan att alla delar i delårsrapporten var slutförda.

Detta är en allvarlig iakttagelse i sig som ålägger oss som revisorer i förbundet att under den revisionella fortsättningen av år 2023 även värdera dessa brister i den interna kontrollen inom förbundet som vi redan noterat under år 2022 i vår risk- och väsentlighetsanalys samt i vår prioritering av revisionella insatser.

Därtill uppkom brister i fråga om att tillse att revisionen erhöll underlag för att kunna slutföra även den grundläggande granskningen 2022, granskning av god ekonomisk hushållning i samband med årsredovisningen 2022 samt i övrigt bristande följsamhet i fråga om att tillhandahålla revisionen svar på de frågor som ställdes i det revisionella genomförandet.

Vid samordningen mellan revisionsåren utifrån ny mandatperiod framhölls särskilt de väsentliga brister som uppmärksammats i förbundets interna kontroll; kort sagt, de väsentliga bristerna vad gäller ordning och reda i grundläggande styr- och kontrollprocesser.

Våra revisionella insatser under år 2023

Den revisionsplan som legat till grund för 2023 års granskning har därför innehållit ett antal revisionella insatser som syftat till att kunna verifiera ändamålsenlighet och interna kontroll inom delar av den verksamhetsmässiga styrningen och interna kontrollen, den finansiella styrningen och interna kontrollen samt även revisionella insatser som syftat till att kunna verifiera förbundets följsamhet till grundläggande demokratiska processer så som exempelvis anslag, kungörelser samt protokollsjusteringar.

Vid vår granskning av Konstmuseets **delårsrapport per 2023-08-31** noterade vi inledningsvis följande, vilket vi vill uppmärksamma skall läsas i ljuset av att tidigare revisionsgrupp lämnat skarpa rekommendationer till förbundet att snarast tillse att motsvarande situation som uppstod 2022 (se ovan) inte skulle uppstå på nytt. Trots detta följde denna process vid vår granskning av delårsrapporten per 2023-08-31:

- Förbundsdirektionen fastställde initialt en delårsrapporter per 2023-08-31 vid sitt direktionsmöte 2023-10-04.
- Vi noterade att den version av delårsrapporten som förbundsdirektionen fastställde var ett utkast då det fanns en tydlig utkast-stämpel på rapportens framsida, samt att delar av underlag avsåg redovisning per halvår 2023 och ej för perioden som delårsrapporten avsåg, dvs. 2023-08-31.
- Förbundsdirektionen informerades av oss revisorer att delårsrapporten uppenbart var ett utkast samt innehöll avvikelser från lagens krav och god redovisningssed i övrigt.
- Nedan redovisar vi vad den skrivelse som vi översände till direktionen 2023-11-09 innehöll där vi påtalade för direktionen att direktionen snarast behövde agera utifrån de brister vi noterat i delårsrapporten:

Vi, av fullmäktige i respektive medlem utsedda revisorer, har uppdraget att årligen granska resultatet i delårsrapport och årsredovisning. I vårt arbete biträds vi av sakkunniga från PwC.

Ansvar för att upprätta delårsrapport samt årsredovisning vilar på förbundsdirektionen som redovisningsansvarig.

Enligt 11 kapitel 16 § skall direktionen behandla minst en delårsrapport som upprättats enligt 13 kap. 1 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Direktionen ska inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämna delårsrapporten till revisorerna.

Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 1 kapitel 3 § framgår att bestämmelserna i lagen om kommuner och regioner även gäller kommunalförbund. I samma lag, LKBR, 13 kapitel § 1 framgår att minst en gång under räkenskapsåret ska en särskild redovisning (delårsrapport) upprättas för verksamheten och ekonomin från

räkenskapsårets början. Minst en rapport ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret.

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att direktionen ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning.

Vi har vid möte med förbundsdirektionen 2023-09-06 påtalat att direktionen är skyldig att upprätta en delårsrapport, och att delårsrapporten skall vara uppställd utifrån lagens krav samt övrig normering inom området. Detta då vi uppfattat att förbundsdirektionen ansett att de kvartalsrapporter som upprättas är tillräckliga och att en delårsrapport därmed ej är obligatorisk att upprätta.

Vi har därtill i särskild skrivelse daterad 2023-10-09 tydliggjort för förbundsdirektionen att det är ett lagbundet krav att upprätta en delårsrapport.

Förbundsdirektionen godkände delårsrapporten per 2023-08-31 på direktionens möte 2023-10-04. Dock ser vi att den version av delårsrapporten som direktionen behandlade var ett utkast. Dels har rapporten en tydlig utkast-stämpel på framsidan, samt därtill ett antal gulmarkerade avsnitt som vi bedömer utgör arbetsmaterial.

Vi noterar även följande:

- Texterna i förvaltningsberättelsen är upprättade och skrivna för halvåret, dvs. 2023-06-30, och ej för den period som delårsrapporten avser, dvs. 2023-08-31.*
- I förvaltningsberättelsen under bedömning av prognos för mål för god ekonomisk hushållning uttalar sig förbundsdirektionen om utfall vid halvåret, dvs. 2023-06-30.*
- I förvaltningsberättelsen under balanskravsutredningen redogör förbundsdirektionen endast för resultatet för halvåret 2023. Det finns ingen beskrivning/bedömning över balanskravsresultatet för perioden, dvs. 2023-08-31, eller prognos för helåret.*
- I kommentar till periodens resultat är två stycken gulmarkerade vilket vi bedömer utgör arbetsmaterial/ej färdigställd text.*

En delårsrapport är, som vi kunnat konstatera ovan, en obligatorisk lagbunden rapportering.

Vi tvingas därför lämna en tydlig rekommendation till förbundsdirektionen att:

- snarast säkerställa att förbundsdirektionen behandlar en slutgiltig version av delårsrapporten per 2023-08-31 som är uppställd utifrån lagens krav och god sed samt därtill på ett tydligt sätt lämnar bedömningar om förväntat utfall för mål för god ekonomisk hushållning samt för balanskravsresultat baserat på*

tillståndet i förbundet per 2023-08-31 och inte för annan period än den som rapporteringen avser.

Om förbundsdirektionen inte behandlar en slutgiltig version av delårsrapporten kan detta få väsentlig påverkan på de yttrande och bedömningar som vi är ålagda att lämna.

Om förbundsdirektionen inte behandlar en slutgiltig version av delårsrapporten kommer detta, utöver den revisionella kritik som riskeras, även föranleda att vi är skyldiga att fördjupa vår analys och granskning av förbundsdirektionen för kvarvarande delar av år 2023. Detta då det är en väsentlig brist i den interna styrningen och kontrollen att förbundsdirektionen fastställt en version av delårsrapporten som uppenbart inte i alla delar är upprättad för den period som rapporteringen avser.

- Förbundsdirektionen antog därefter vid sitt möte 2023-12-01 en ny version av delårsrapporten.
- Enligt 11 kapitel 16 § skall direktionen behandla minst en delårsrapport som upprättats enligt 13 kap. 1 § lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.
- Direktionen ska inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämna delårsrapporten till revisorerna.
- Enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 1 kapitel 3 § framgår att bestämmelserna i lagen om kommuner och regioner även gäller kommunalförbund.
- Revisorerna i kommunalförbundet KonstMuseet i Norr har ej erhållit en delårsrapporten som inte varit ett utkast inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar.
- Förbundsdirektionen kan därmed ej anses ha levt upp till lagens krav på denna punkt.
- Nämnas bör särskilt att det funnits fullt rimliga möjligheter för direktionen att kalla till ett extra sammanträde i syfte att säkerställa att lagens krav efterlevs i fråga om fastställande, överlämnande och säkerställande av erforderligt innehåll i delårsrapporten per 2023-08-31. Vi konstaterar att direktionen, trots de påpekanden som vi framfört i två separata skrivelser under hösten 2023, inte vidtagit sådana åtgärder.

I den granskning som tillslut kunde genomförades av delårsrapporten med fokus på **god ekonomisk hushållning inkl. balanskrav per 2023-08-31**, och som vi kan konstatera fastställdes 2023-12-01 av förbundsdirektionen, påvisades bl.a. att:

- Direktionen inte lämnade någon bedömning om prognos för helåret/bedömning om förväntat utfall i enlighet RKR R17. Ej heller lämnades någon tydlig redovisning avseende målpuppfyllelse för perioden.
- De mål för god ekonomisk hushållning som förbundsdirektionen hänvisar till i delårsrapporten bedöms inte innefatta verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning i enlighet med KL 11:6 2 st. De mål som direktionen hänvisar till, *“det ekonomiska resultatet följs upp i direktionen vid varje möte”* samt *“varje utställning och större projekt har en projektbudget som följs upp av direktionen vid varje möte”* är enligt vår mening tydlig aktiviteter och inte mål.
- Vi kunde utifrån den information som lämnas i förvaltningsberättelsen ej bedöma om balanskravsresultatet kommer att nås vid helårets slut då det saknas en redovisning avseende prognos för helåret.

För att utveckla granskningsområdet lämnades följande rekommendationer:

- Att förbundsdirektionen framgent säkerställer att målen för god ekonomisk hushållning fastställs i enlighet med kommunallagen 11 kapitel 6 §.
- Att förbundsdirektionen analyserar hur målen för god ekonomisk hushållning kan utvecklas från aktiviteter till mätbara mål. I sammanhanget behöver förbundsdirektionen tillika säkerställa att de fastställs såväl verksamhetsmässiga som finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning.
- Att förbundsdirektionen snarast vidtar åtgärder som säkerställer att all framtida rapportering genom delårsrapport och även årsredovisning följer lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Vid granskning **granskning av delårsrapporten per 2023-08-31 i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevision** lämnades även följande bedömning:

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats. Denna avviker mot LKBR och RKR R17 i nedanstående punkter:

- Upplysningar om förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen för god ekonomisk hushållning saknas.
- En helårsprognos saknas, vilket omöjliggör redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.
- Det saknas underlag för bedömning av balanskravsresultatet. Av förvaltningsberättelsen framgår endast att *”Bedömningen är att balanskravet kommer att uppfyllas och att inga andra åtgärder är nödvändiga.”*

I övrigt innehåller delårsrapporten den information som den ska innehålla enligt LKBR och RKR R17. Det finns resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, en översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter.

Delårsrapporten är ett viktigt styrdokument som används av direktionen för uppföljning av målen för ekonomi och verksamhet. Informationen i delårsrapporten ska tas till vara och leda till åtgärder, om utvecklingen inte följer det som planerats. På grund av ovan redovisade brister framhölls särskilt att delårsrapporten får **en avsevärt begränsad användning som styrdokument**.

Vår **grundläggande granskning av direktionen 2023** visade bl a att:

- Det **går ej att verifiera** om direktionens förvaltning har fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt då några verksamhetsmässiga mål ej upprättats/fastställts.
- Direktionens förvaltning har **inte** skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: - 1,3 MSEK
- Den interna kontrollen hänförlig till direktionens förvaltning inom ramen för den grundläggande granskningen har **delvis** varit tillräcklig under 2023. Ett par utvecklingsområden har noterats.

Utifrån genomförd granskning lämnade vi följande rekommendationer till direktionen:

- Att framgent säkerställa att plan för verksamheten fastställs.
- Att vidta åtgärder i syfte att säkerställa att tydliga verksamhetsmål fastställs.
- Att säkerställa att ekonomiskt resultat lever upp till budgeterat resultat.
- Att vidta aktiva åtgärder i syfte att stärka den interna kontrollen.
 - o Vi rekommenderar särskilt direktionen att tillse att förbundets systematiska arbete med intern kontroll utvecklas med dokumenterade riskanalyser och att internkontrollplan därefter upprättas med kontrollmoment avseende de risker som bedöms ha hög sannolikhet och/eller väsentlighet.

Vår fördjupade granskning av **Följsamhet till krav avseende anslagstavlan** visade bl.a. att:

- Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att förbundsdirektionen **ej** säkerställt att kommunalförbundet följer reglerna avseende anslag på anslagstavlan på ett ändamålsenligt sätt och ej med en tillräcklig intern kontroll.
- Detta mot bakgrund av att justerade protokoll **inte** har anslagits på anslagstavlan i tid eller inte alls.

- Det har **inte** heller anslagits några kungörelser om förbundsdirektionens sammanträden.
- Vidare har sammanträdet vid vilket budget fastställs **inte** anslagits på förbundets eller varje medlems anslagstavla.
- Konstmuseet i Norr har därmed **inte** följt bestämmelserna i kommunallagen och interna styrdokument som reglerar anslag på anslagstavlan.
- Kommunalförbundet har dock uppmärksammat bristerna i följsamheten och påbörjat ett förändringsarbete genom att se över sina rutiner och interna styrdokument avseende anslagstavlan.

Mot bakgrund av vad som framkommit i granskningen lämnas följande rekommendationer:

- Fortsätta det påbörjade förbättringsarbetet avseende protokollshantering, justering och anslagstavlan
- Utvärdera om förbundet har rätt och tillräckliga resurser avseende dessa arbetsuppgifter
- Säkerställa att arbetsordning och rutiner är tillräckligt tydliga för att efterlevnad av arbetsordning och rutin ska innebära att också kommunallagens regler efterlevs
- Säkerställa att det genomförs kontroller avseende anslag på de aktuella anslagstavlorna fram till att ett förändrat arbetssätt avseende protokollshantering och anslag är etablerat.

Vår granskning av **årsredovisning för 2023** visade bl a att:

- Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR), och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunalförbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.
- Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar förutom i nedanstående avseenden:
 - o Upplysningar om förbundets utfall avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen för god ekonomisk hushållning är bristfällig.
 - o Det saknas underlag för bedömning av balanskravsresultatet.
 - o Av förvaltningsberättelsen framgår endast att "Resultatet för verksamhetsåret 2023 visar ett underskott på 1,3 mnkr. Det ekonomiska

resultatet balanseras med ackumulerade medel från tidigare år enligt målen för god ekonomisk hushållning”

- På grund av ovanstående iakttagelser får årsredovisningen en begränsad användning som dokument för styrning och uppföljning av förbundets verksamhet år 2023.
- Då det av förvaltningsberättelsen dessutom framgår att budgeten för de två kommande åren kommer att balanseras med medel från tidigare år, är det synnerligen viktigt att framledes redovisa och hantera balanskravsresultaten enligt lag och god redovisningssed.

Vår granskning av **god ekonomisk hushållning samt balanskrav 2023** visade följande:

- Direktionen **lämnar ingen bedömning** avseende måluppfyllelse för perioden.
- De mål för god ekonomisk hushållning som förbundsdirektionen hänvisar till i årsredovisning **bedöms inte innefatta verksamhetsmål** som är av betydelse för god ekonomisk hushållning i enlighet med KL 11:6 2 st.
- Resultat i årsredovisningen är **ej** förenligt med balanskravet. Direktionen framhåller att det negativa ekonomiska resultatet balanseras med ackumulerade medel från tidigare år. Så kan dock ej ett kommunalförbund agera. Tidigare överskott kan endast användas för att ej nå ett negativt balanskravsresultat om det sker genom ianspråktagande av en resultatutjämningsreserv. Detta är dock ej möjligt för kommunalförbundet att göra. Förbundsdirektionen har då möjlighet att pröva frågan om det finns synnerliga skäl till varför en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras. Någon sådan prövning har dock direktionen **ej** gjort.
- Därmed har kommunalförbundet nått ett negativt balanskravsresultat som nu ska regleras senast efter tre år.

Övriga revisionella insatser

Vi har under året genomfört ett antal dialoger med företrädare för förbundet, förbundsdirektionen samt även träffat delar av förbundsdirektionen under februari 2024 för att förankra de revisionella slutsatserna av vårt arbete för år 2023.

Därutöver har vi, inom ramen för fördjupad risk- och väsentlighetsanalys, funnit följande inom ramen för projektet **Intern kontroll avseende konsthantering**:

- Förstudien visade att dokumenten med bäring på området ej är reviderade i närtid men att till exempel delegationsordningen anses vara fortsatt relevant av tjänstepersoner.
- Vi noterar viss utvecklingspotential avseende delegationsordningen.

- Förstudien visade även att det finns ett antal dokument för styrning över det interna kontrollarbetet inom området, men att dessa i varierande grad är färdigställda och/eller fastställda av förbundsdirektionen/konstmuseet.
- Dokumenten är ej heller alltid daterade. Dokumenten beskriver rutiner och riktlinjer för delar av museets verksamhet och dess hantering.
- Museet delar magasin tillsammans med Kiruna kommun. Vi noterar att det finns ett hyresavtal för arkivnyttjande, men det saknas såväl egna inom museet som gemensamma rutinbeskrivningar för detta och att det identifierats brister med nuvarande hantering.
- Av utkast till Samlingspolicy framgår att alla föremål i samlingen ska dokumenteras, men det saknas vidare rutinbeskrivningar för den praktiska hanteringen och nuvarande hantering är personberoende.
- Förbundets samlade konstinnehav framgår av en förteckning i Excel-fil. Av förteckningen framgår bland annat objektsnummer, konstnär, år för inköp med mera. Intervjusvar visar att det finns ett behov av att ersätta Excel-filen med en databas/system för konstregister. Intervjuer visar även att samtliga konstverk är försäkrade.
- Ansvar och hantering avseende uppföljning av konst är ej dokumenterad.
- Det sker viss uppföljning av konstsamlingen som t.ex. att direktionen tar löpande del av information avseende konstmuseets verksamhet i form av del- och helårsrapporter samt informationspunkt från konstmuseichefen.
- Det har inte skett någon samlad riskbedömning avseende konstsamlingen och dess hantering. Förbundets internkontrollplan för år 2022 omfattar ej hantering av konst.
- För år 2023 har ingen internkontrollplan upprättats. En risklista som omfattar risker inom magasinet har upprättats av direktionen i samband med revisionens förstudie.

Mot bakgrund av vad som framkommit i förstudien lämnas följande rekommendationer:

- Då brister/förbättringspotential noteras inom samtliga fyra områden som förstudien berör rekommenderade PwC att området fortsatt följs upp och granskas.
- Vi rekommenderar även att kommunalförbundets systematiska arbete med intern kontroll utvecklas med dokumenterade riskanalyser och att internkontrollplan därefter upprättas med kontrollmoment avseende de risker som bedöms ha hög sannolikhet och/eller väsentlighet.

Avslutningsvis har vi, inom ramen för fördjupad risk- och väsentlighetsanalys, funnit följande inom ramen för projektet **Förstudie av process för rapportering av pensioner**:

- Pensionsavtalens komplexitet ställer höga krav på såväl rutiner och processer som den interna förståelsen av de avtal som tillämpas. Sammantaget innebär detta att en väl fungerande administration och god intern kontroll är högst väsentlig. I december 2021 meddelade SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) att ett nytt pensionsavtal, kallat AKAP-KR, per den 1 januari 2023 till stor del ersatte de kommunala pensionsavtalen KAP-KL och AKAP-KL. När AKAP-KR trädde i kraft adderades ett nytt och mer komplext avtal (jämfört med AKAP-KL) att hantera inom administrationen, varför det är väsentligt att den nuvarande hanteringen upprätthåller en god kvalitet.
- Konstmuseet i Norr har valt att anlita en extern utförare för den löpande pensionsadministrationen i förbundet.
- Det är dock förbundsdirektionen som fullt ut är ansvarig för den interna kontrollen inom området.
- Förbundsdirektionen är även redovisningsansvarig inom förbundet.
- Förstudiens slutsatsen är att avsaknaden av tydliga beskrivningar över utförande, deadlines/datum samt ansvarsfördelning gör att personberoendet i hanteringen bedöms som sårbart för förbundet.

Vi rekommenderade därför förbundsdirektionen efter vår förstudie att:

- snarast analysera vilka åtgärder som kan vidtas *inom förbundet* i syfte att stärka den interna kontrollen och minska sårbarheten kopplat till pensionsadministrationen.

Förteckning över de sakkunnigas rapporter för år 2023

1. Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-08-31, PwC december 2023
2. Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport, PwC, december 2023
3. Grundläggande granskning: Förbundsdirektionen, PwC mars 2024
4. Granskning av följsamhet till krav avseende anslagstavlan, PwC, mars 2024
5. Granskning av god ekonomisk hushållning samt balanskrav 2023, PwC mars 2024
6. Sakkunniga biträdets yttrande om årsredovisningen, PwC, mars 2024

Förstudierna som omfattat intern kontroll avseende konsthantering samt intern kontroll i pensionshanteringen har delgetts förbundsdirektionen med tydliga rekommendationer om att åtgärder snarast måste vidtas. Förstudierna utgör en del av den löpande risk- och väsentlighetsanalysen och har därmed en annan ställning i det revisionella genomförandet än en formell fördjupad granskning.

Deltagare

ROBERT EDIN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: JAN ROBERT EDIN

Robert Edin

2024-03-19 13:18:43 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

ANN-KRISTIN NILSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

Namn returnerat från Svenskt BankID: YVONNE ANN-KRISTIN
NILSSON

Ann-Kristin Nilsson

2024-03-19 17:22:03 UTC

Datum

Leveranskanal: E-post

Revisorerna i Norra
sjukvårdsregionförbundet

2024-03-20

Till fullmäktige i regionerna:

Norrbottn
Västerbotten
Västernorrland
Jämtland Härjedalen

Kopia till:

Norra sjukvårdsregionförbundet

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som direktionen i Norra sjukvårdsregionförbundet (org.nr 222000-1651) bedrivit under år 2023.

Direktionen har ansvar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut, riktlinjer och de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorerna har till uppgift att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om direktionen bedrivit verksamheten enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Granskningen är genomförd enligt kommunallagen, god revisions- sed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att direktionen i allt väsentligt genomfört verksamheten i enlighet med förbundsordningen och de uppdrag, mål och aktiviteter som direktionen har beslutat om för år 2023.

- **Vi bedömer** sammantaget att direktionen i Norra sjukvårdsregionförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- **Vi bedömer** att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- **Vi bedömer** att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.
- **Vi bedömer** att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som direktionen beslutat om.
- **Vi bedömer** sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de verksamhetsmål, uppdrag och aktiviteter som direktionen ställt upp. Direktionen bedömer att förbundet uppnår förbundets mål för god ekonomisk hushållning. Vi gör ingen annan bedömning. Vi noterar att det finns otydligheter för två verksamhetsmål.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner direktionens årsredovisning för år 2023.

Revisorerna i Norra
sjukvårdsregionförbundet

2024-03-20

Vi åberopar bifogade rapporter

Digital signering

Krister Hammarbergh
Utsedd av Region
Norrbotten

Bert Öhlund
Utsedd av Region
Västerbotten

Viveca Asproth
Utsedd av Region
Jämtland Härjedalen

Ingemar Wiklander
Utsedd av Region
Västernorrland

Bilagor:

- Grundläggande granskning år 2023, Region Västerbotten
- Granskning årsbokslut 2023. Rapport och yttrande från PwC
- Granskning av delårsrapport per augusti 2023. Yttrande från PwC
- Granskning av redovisat resultat i delårsrapport per augusti 2023. Revisionskontoret Region Västerbotten

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: BERT ÖHLUND
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Revisorerna i NRF
TID: 2024-03-22 11:21:35 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0563547c7a524f919c839a58aad621a051

NAMN: VIVEKA ASPROTH
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Revisorerna i NRF
TID: 2024-03-22 17:18:28 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0960e99925d701a163f0c78595e1accfb4

NAMN: INGEMAR WIKLANDER
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Revisorerna i NRF
TID: 2024-03-22 19:14:26 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _08ee22d00de84d8413486af97a45e8bb0c

NAMN: Hans Krister Hammarberg
TITEL, ORGANISATION: Revisor, Revisorerna i NRF
TID: 2024-03-25 13:51:12 +01:00
IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation
IDENTIFIKATIONS-ID: _0988c32c693af4745d54f76d9bdfd6eb8a

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-03-25 13:51:18 +01:00
Ref: 120788SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)